

Besaffenhed, og Burderingen undertiden maa foretages efter andre Hensyn. Men hvis man mener, at i det Hele taget de jordløse Eiendomme ere en Lyngde paa disse Kreditforeninger, saa kan det ikke negtes, at naar man maa tage alle Kjøbstadeieendommene med, og den største Part deraf ere jo jordløse, ville de ogsaa blive en Byrde paa Kreditforeningen, som jeg ikke ser, man har Lov til at lægge derpaa. Men, siger man saa, Smaaieendomme i Kjøbstæderne ere ligesaa berettigede til Statens Understøttelse som Smaaieendomme paa Landet. Det skal indrømmes, men det kan ikke føre til Andet, end at de kunne faae Lov til med samme Understøttelse af Staten at oprette en Kreditforening for smaa Eiendomsbesiddere i Kjøbstæderne; men det kan ikke føre til, at Kreditforeningen for Landet skal paabyrdes med et Paahæng af Kjøbstadeieendommene, som vil være skadeligt for den. Jeg kan derfor ikke se, at der er nogen saadan overordentlig Grund til at antage, at Kjøbstædernes smaa Eiendomsbesiddere trænge til en saadan Kreditforening, hvilket jeg saameget mindre har Grund til at tro, som der fra Kjøbstædernes Side ikke er kommet nogenformhelt Antydning deraf. Hvis det imidlertid skulde være Tilfældet, saa forekommer det mig, at deres Forbring aldrig kan gaa udenfor det, at Staten vil yde dem samme Understøttelse til Oprettelse af Kreditforeninger i Kjøbstæderne, som den yder til Oprettelse af Kreditforeninger paa Landet. Dette være nu sagt med Hensyn til nærværende Lovforslags Område. — Jeg skal saa imødegaa nogle af de Bemærkninger, som ere fremkomne med Hensyn til dette Lovforslags Indhold, og da kan jeg i alt Væsentligt vende mig til, hvad der er fremsørt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling). Det ærede Medlem mente, at Administrationsomkostningerne vilde blive meget store, og at det maatte antages for en almindelig anerkjendt Regel, at den lille Forretnings Administrationsomkostninger altid ere forholdsvis større end den større Forretnings. Der fremkom mange Overdrivelser, og det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) har vist det, naar Spørgsmaal har været om, hvilken Størelse disse Administrationsomkostninger kunde tage. I det Almindelige tror jeg, at det ærede Medlem har Ret i sine Udtalelser, men jeg vil gjøre den Bemærkning, at Administrationsomkostninger kunne være særdeles store ved en stor Kasse, og at man kan indrette sig økonomisk ved en lille Kasse, saa at det Misforhold, han antydede, ikke kommer tilstede. Jeg tror, at disse Kasser efter deres Natur maa administreres meget billigt, og at det vil være en Bestræbelse for Administrationen at søge at tilveiebringe dette. Men saa siger det ærede Medlem, at, naar Statsgarantien skal gives, saa maa man foruden Opslybelsen af den Fordring, at den skal begrænses paa en bestemt Maade — hvad jeg allerede har omtalt

—, have en anderledes Kontrol med Bestyrelsen af en saadan Kasse og tillige have nogen Indseende med, hvorledes disse Laan skulle anbringes og anvendes. Jeg maa tilstaa, det er mig noget besynderligt, at man finder, at Regjeringen ikke har Kontrol nok med Bestyrelsen af disse Kasser og med Organisationen af Bestyrelsen, en Mangel, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) ogsaa har paapeget, idet det forekommer mig, at § 4 i den Henseende forbeholder Regjeringen en ganske overordentlig Magt. Det ærede Medlem sagde, at det ikke havde nogen Betydning, at Regjeringen havde Afgang til at approbere Valget af det første Bestyrelsesmedlem, og sagde, at naar man valgte en saadan Bestyrelse og præsenterede den, saa vilde Regjeringen have Vanskelighed ved at refuserer den; der skulde ganske mærkelige Grunde dertil. Jeg kan ikke se, hvorledes det ærede Medlem da har tænkt sig, at dette Valg skulde foregaa. Af hvad der er antydet, synes det næsten, som om det ærede Medlem har ment, at det vilde gaa saaledes til, at der samlede sig nogle Interessenter, som forlangte Laan af mindst 500,000 Kr. — en Betingelse for, at en saadan Kasse overhovedet kan komme istand —, at de saa danne et Interessentskab, etablere den Kassen, foreslog en Bestyrelse, og saa var Kassen kommen tilstede. Nei, det gaar den modsatte Veie, thi en saadan Fremgangsmaade vilde være aldeles umulig, og naar det ærede Medlem mener, at dette er Fremgangsmaaden, da tyder det ikke paa, at han har noget praktisk Blik paa, hvorledes den Slags Forhold udvirkte sig. De Folk, som ønske at tage sig af Sagen, eller som — lad os sige det rent ud — ønske at være Bestyrere af en saadan Kasse, søge at skaffe saa mange Interessenter tilveie, at der kan blive laant et saa stort Beløb som det, der forlanges, for at Kassen kommer istand, og de henvende sig da til Regjeringen for at faae den nødvendige Sanction paa deres Bestilling som Bestyrere. Regjeringen vil da naturligvis være henvist til at se sig nøie for og at erkjendige sig meget nøie om de paagjældende Folks Forhold, samt til, saa vidt som det paa nogen Maade kan ske, at sikre sig for, at de baade have Evne og Villie til at tage sig med Interesse og Dygtighed af denne Sag. Disse Folk ville jo desuden være bundne ved Statuter, som det ligger i Regjeringens Magt at give, og som ganske vist ikke ville gaa saa vidt, at de ville imøbetomme de Antydninger, som fremkom fra det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti), og som ogsaa det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) har omtalt, men som dog ganske vist ville blive affattede paa en saadan Maade, at der ogsaa derigjennem kan have en ikke uvesentlig Indvirkning paa Bestyrelsen. Men naar det ærede Medlem vil gaa videre i denne Paragrafs Ind-